

פסטיבלים בסינמטקים חושבים יפאנית

אבל לקרוסאוזה יש
מפייץ מיסחרי

שלושת הסינמטקים, תל-אביב, ירושלים וחיפה, יקדישו עצמם, בחודשים הראשונים של 1987, כמעט כליל לקולנוע היפאני. לחובבי הקולנוע, במיוחד קולנוע שאינו מיוכח באופן מיסחרי רדך קבע, יהיה זה חג אמיתי. הסרטים, שהובאו לארץ על-ידי ארכיון הסרטים הירושלמי, מכילים הרבה פנינים משנות החמישים ועד אמצע שנות השישים, כשהדווקא הכביר בבימאי יפאן, אקירה קורוסאוזה, אינו מיוצג בתוכם. וזאת מסיבה פשוטה: המפיצים מיכאל ובני שוילי רכשו חבילה מסוימת קודם-לסאווה להפצה מחודשת, מיסחרית, ומשום כך לא יכללו בתוכנית.

סרט אחד, בן שלושים, כס הדמים או טירת קורי העכביש, שאינו אלא עיבוד של מקבת לשקספיר, יוקרן בהקרנה מיוחדת בסינמטק תל-

אביב, הקרנה שתסמן את תחילת החגיגה היפאנית, וזאת באדיבות המפיץ, שוילי, מאוחר יותר יוצג הסרט בהקרנה מיסחרית בקולנוע פריז בתל-אביב. את הסרט הזה, המצליח לתמצת את שקספיר האמיתי, שרמויותו מנוחת על-ידי גורל החוק אפילו מכל תכונותיו האפלות ביותר ומתכניו האיומים ביותר של האדם, אסור בהחלט להחמיץ את הסרט הזה.

אהוד על האמריקאים. עוד בחודש ינואר: סרטי-מופת בולטים של יאסו'ירו אוזו (סיפור טוקיו, מקהלת טוקיו וסוף הקיץ, שאסור להחמיצם); שלושה סרטים של קון איצ'יקאוזה, להשלמת הרקע לסרטו המאוחד הנבל הבורר מזו; המוצג עתה על ברי-הארץ (בינואר יוצגו מר פו המיליונר ואחד מסרטיו הידועים ביותר ניקמתו של שחקן קאבוקי).

כימאי אחר, שהמערב גילה רק לפני כשנתיים כשרטרופקטיבה מרשימה מסרטיו החלה סובבת מקצה עולם עד קצהו, הוא מיקיו נארוזה (שישה מסרטיו יוצגו בחודש ינואר, וכדאי לראות את כולם); בין הבימאים המוכרים עוד פחות כדאי לעקוב בינואר אחרי שלושה סרטים של היינוסקה גושו, שלרעת רוב ההיסטוריונים הוא

חופשה מרומא

בשרות האל (רבי-חן 3, תל-אביב, אנגליה) - תזונות קרובה ב" תחבולתה לחופשה ברומא. אותה אגדה רומאנטית מתקתקה על נסיכה שברחה מכיתה כדי להטוודע אל אהבה פשוטה. שהיא נחלת כל בשר ודם, שאינם עומסים כתר-מלכות ו" פרוטוקול על ראשם. למרות שאפיפיו אינו נושא קל-מישקל כמו נסיכה, ובריחה של האב הקדוש עשויה להוליד שאלות מוסריות המורות על מנהיגות רוחנית ואמונה. בחרו התסריט טאי דייוויד וורד והבימאי רוברט וינגר להתייחס לסיפור שלהם ביד קלה, אם כי לא בקלות-ראש: האפיפיו הסימפטי ללא ה"16, בעיצוב שאין דומה לו על-ידי טום קונטי, מכפר על היותו עריק במעשה העולה שאליו הוא גורר את צאן מרעיטו.

הסיפור פשוט, ובכך גם עיקר קיסמו - אפיפיו טרי ומקורי, שהבירוקרטיה הוותיקאנית טרם הכריעה אותו כליל, ננעל מחוץ לגנו בטעות, עשה שהוא לבוש בגדי-חול ככל אזרח, בהברקת-בוק הוא מנצל את ההזדמנות ושם פעמיו לכפר שכותאי-בל, מונטה-פטרס, שאין בו כומר, ועד מהרה מתברר שהכפר כולו היפנה עורף מזמן לכל המתקרא יראת-אלוהים או טוהר-מידות, הוא משגש מותניו כדי להבריא את הקהילה, ראשית מפני הבטלה והפרזיטיות, אס-כל-חטא, ורותם גם את הצנינים והביריונים שבתוכה לשיקום מוביל-המים, מקור חיים ופרנסה לכל קהילה אנושית שהיא. משהו מרוחן של הקומדיות האיטלקיות הטובות משנות

טום קונטי: שליח האל ברח אל העם

50' נדבק גם באופיה של קומדיה זו - נעימה מבלי להיות סאטירית, חמודה מבלי להגזים במתיקות. אבל את כל זה חייבים לזקוף למישחק השובה-לב והשובב של השחקנים הראשיים: שלושת אנשי הכמורה המתמרנים כל העת כדי להעלים את עובדת היעלמו של מנהיגם הרוחני (ארלאנד יוזפסון, פרנאנדו ריי דונאלד יולט), הרועה-הפילוסוף ג'יאני קארלו ג'יאניני, וכמובן טום קונטי, שגם בלי המיבטא ה" איטלקי הכבד שסיגל לעצמו, הוא שחקן כה מחונן שיכול למכור כל דבר.

רדפורד נגד וינגר

מישפט הנשרים (אורלי תל-אביב, ארצות-הברית) - רוברט רדפורד הוא גרוש נאה ומבוקש (אלא מה?!), פרקליט מזהיר שמאס בעבודתו בשירות המדינה, ומחליט לעבור למינור הפרטי, דברה וינגר היא פרקליטה צעירה, נאה ונמרצת, שפיה גדול מצניכלה וליבה גדול מוטניים, שאין בה הכל, שניהם יחד צריכים להציל את עורה של אמנית צעירה, נאה וסהרורית, דאריל האנה, הנחשדת בכל מיני מעשים פליליים, כולל רצח.

הסרט כולו מתחיל בשריפה גדולה שבה נהרס הסטודיו של צייר מפורסם, ובו מוצא הצייר עצמו את מותו, העלילה עצמה מתרחשת שנים לאחר מכן, כאשר דאריל האנה, שהיא בתו של אותו צייר מנוח, טוענת לזכותה שכל המעשים שהיא עושה אינם אלא נקמה על אותה השריפה, שלא היתה מיקרית. קומדיית מתח רומאנטית זו, שבה הכל נאים, אפילו הנבל (אותו מנגלס טרנס סטאמפ), יש בה הכל, מלבד עלילה מתקתקת בלת על הדעת, למען האמת, יש רושם כאילו הבימאי איבן רייטמן מוטרד מן הסיפור פחות מכל, בסופו של דבר, זה לא היה אף פעם הצד החזק בסרטים שעליהם עבד כמפיק (צעירים שובבים ופרוטים) או כבימאי (מכסחי השדים), מה שחשוב בסרט הזה הוא לעקוב כיצד רדפורד מתנצח עם וינגר, להתפעל מן המיבנה הארכיטקטוני של העלמה האנה, שהיא יפהיה אמיתית, לדחוס פנימה כמה שאפשר יותר יצירות אמנות אופנתיות, שנוכחותן מתבקשת מאחר וסצנות רבות מתרחשות בתוך גלריות מפוארות, להמציא אפקטים מיוחדים

רוברט רדפורד ודברה וינגר: זוהר של אפקטים

שידהימו, זמנית, את הצופה (וינגר התלוננה בזמן ההסרטה שהיא מופיעה בתפקיד-מישנה, ושהאפקטים הם כוכבי ה" סרט) - בקיצור, לבלבל את היוצרות עם כל מיני תרגילים באופנה, שמוסיפים זוהר על חשבון תוכן. קשה להניח שרדפורד, שגייס בעצמו כספים כדי להפיק את כל אנשי הנשיא, וביים אחר-כך את אנשים פשוטים יהיה גאה לזכור את תרומתו למישפט הנשרים, דרד-אגב, אין שום קשר בין השם העברי לכוונות השם המקורי, תרגום נאמן צריך היה להיות משהו כמו: "אשפי החוק".

סיפור טוקיו של יאסו'ירו אוזו - 1953
אחד הגדולים של כל הזמנים

מגדולי הבימאים של יפאן, שגילה רגישות רבה ליחסים בין סיפרות לקולנוע, לא להחמיץ גם את סרטיו של מאסאקי קוביאשי, בימאי אהוד במיוחד על האמריקאים ושל טיינוסקה קינוגאסה, אהוד מיוצריו הפוריים ביותר של הקולנוע היפאני.

תדרוך

חובה לראות:

תל-אביב: שואה, חנה ואחיותיה, אוואנטי פופולו, נשיקת אשת-העכביש, הנבל הבורמזי.

ירושלים: שואה, אוואנטי פופולו, חנה ואחיותיה.

חיפה: אוואנטי פופולו, חנה ואחיותיה, הנבל הבורמזי, גינגר ופרד.

*** **חנה ואחיותיה** (שחף, ארצות-הברית, מוצג גם בכפיר-ירושלים ובשביט בחיפה): אלן כצ'וב - אהבה, אמנות, מישפחה, מוות, פגישות ונטישות בפסיפס אנושי מרתק, הומור והרבה רגישות, מעל לממוצע אצל אלן, ומישחק הרבה מעל לממוצע ככלל: מיה פארו, מייקל קיין, דיאן ויטס, בארברה הרשי וכל האחרים.

*** **גינגר ופרד** (פאר, איטליה, מוצג גם בקרן-אור המחודש בחיפה): צמד כרונים מוזמן להשתתף בתוכנית-טלוויזיה, לאחר שנים רבות של ריחוק מן הבימה, האיחוד מחדש מביא

שחקן מאסטרזיאני מצויין

תמונה עצובה ונוגעת ללב של כרונים מודקנים, מצד אחד, וקריקטורה פראית על השפעת התיקשורת על תודעתו של האדם המודרני, מצד שני, מרצ'לו מאסטרזיאני וג'ולייטה מסינה, כשני הכרונים המודקנים, מצויינים ומרגשים.

*** **אוואנטי פופולו** (גורדון, ישראל, מוצג גם בהבירה, ירושלים ובעצמון בחיפה): סרט קטן שמדובר בו גדולות, סיפור פשוט, המסופר בכישרון רב, בהומור ובמקוריות ברוב חלקיו, שני חיילים מצרים רוצים להגיע הביתה בשלום, ולולא היתה האנושות טיפשה כל-כך, בוודאי היו מצליחים, בינתיים האירוניה חוגגת - חייל מצרי מדקלם את שילוק כדי להוכיח שהוא יהודי, ומוסלמי שלא שתה יין מימו מרווה את צימאוונו בוויסקי של או"מניק מת, עובדה - הקיום במרחב מלא אבטורדים.